

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Установа културе

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-1602

Датум: 04.07.2023.

У складу са Одлуком Министарства културе број 642-01-15/2023-05 од 03.04.2023. године, дана 19. априла 2023. године расписан је и у дневном листу Вечерње новости објављен Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2023. годину у категорији: Суфинансирање производње експерименталних филмова и видео арта.

Рок за доставу пријава био је 19. мај 2023. године. На конкурс је пријављено укупно 14 пројеката.

Конкурсна комисија по јавном конкурс у категорији: Суфинансирање производње експерименталних филмова и видео арта, именована Одлуком Управног одбора Филмског центра Србије број УО 03-642 од 03.05.2023. године у саставу: Милица Лапчевић, председница Комисије, Исидора Илић, Филип Марковиновић, Немања Бабић и Душан Ивановић чланови, донела је дана 26. јуна 2023. године

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2023. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ ДОМАЋИХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИХ ФИЛМОВА И ВИДЕО АРТА

На првом састанку Конкурсне комисије, одржаном 25. маја 2023. године, за председницу Комисије изабрана је Милица Лапчевић и утврђен је метод рада као и динамика одржавања састанака. Одлучено је да сваки члан Конкурсне комисије до наредног састанка прочита комплетну конкурсну документацију свих пријављених пројеката.

Чланови Комисије су на састанцима одржаним 15. и 26. јуна 2023. године, детаљно анализирали све пријављене пројекте и њихове уметничке потенцијале, у складу са Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе. Након дебате, чланови Конкурсне комисије су приступили финалном усаглашавању ставова и, узимајући у обзир расположива средства одређена по овом конкурс у, за подршку предлажу следеће пројекте:

ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ?

Алтернативни филм

Аутор: Сања Анђелковић и Hsiu-ju Stacy Lo

Продукција: Студио за производњу играних и других филмова – Борис Ковач ПР

Предложени износ у РСД: 2.200.000

Предлог филма у форми компјутерски генерисаног филма преиспитује питања екологије, вештачке интелигенције, живота и умирања. Сола, главна јунакиња овога филма чији је лик генерисан комбинацијом ликова обе ауторке, лишена своје телесности и прогнана на Марс, комуницира са својим ближњима и њиховим различитим реинкарнацијама кроз простор и време. Нелинеарна радња ослања се на мотиве из источњачких религија комбинујући је са тековинама западне цивилизације. Реализација пројекта подразумева употребу савремене motion-capture технологије, употребу Metahuman Creator софтвера као и стандардних 3Д алата, док је музика комбинација традиционалних мотива са музиком коју је компоновала вештачка интелигенција. Настао у сарадњи српске и тајванске ауторке, овај пројекат доноси низ иновација ослањајући се на технолошке капацитете домаће гејминг индустрије у креирању алтернативног филма. Комисија је одлучила да подржи овај пројекат.

WHEN MINTON IS SINGING THE PLANTS ARE SWINGING

Чисти филм

Аутор: Игор М. Тохољ

Продукција: Зеро продукција – Игор Тохољ ПР

Предложени износ у РСД: 1.600.000

When Minton is Singing the Plants are Swinging је предлог за чисти филм аутора Игора Тохоља, који на иновативни начин спаја и контрастира елементе експерименталне музике и експерименталног филма, стварајући јединствену кинематографску форму коју је Сергеј Ејзенштајн описао као горњотонална монтажа. Употребом *time lapse* снимања као основним поступком, аутор проширује појам специфично филмског квалитета на којем су током XX века инсистирали аутори чистог филма, компримовањем аспекта реалног времена у ново филмско време, које пред очима гледалаца ставља у покрет органске форме које иначе делују статично, биљке. Тизер, монтиран од снимака наступа вокалног извођача Фила Минтона 2022. године у Кањижи и материјала насталих током пробних снимања, делују пре свега емотивно на гледаоца, креирајући филмски наратив без текста који на искључиво филмски начин *говори* о нераскидивој повезаности свих облика живота на земљи у једну складну целину. Овај пројекат поседује потенцијал да, користећи савремене технолошке капацитете и праксу чистог филма, али и ослањајући се на традицију Гешталт психологије перцепције створи јединствен уметнички доживљај који превазилази оквире експерименталног филмског стваралаштва, што је определило Комисију да подржи овај пројекат.

LUCKY TO BE ALIVE

Видео арт

Аутор: Ненад Гајић

Продукција: Greifer

Предложени износ у РСД: 1.400.000

Lucky to Be Alive је видео арт, део инсталације у простору коју чине још и минијатурна сценографија собе и минијатура старца који лежи у кревету. Рад се приказује као пројекција на минијатурној сценографији са којом чини јединствену целину. Оригиналност идеја огледа се у интеракцији између скулптуре старца која умире (скулптура поседује механизам који опонаша људско дисање) и видео рада који на онирички начин, инспирисан филмографијом Ингмара Бергмана, приказује призоре из живота умируће особе. Аутор, Ненад Гајић, поседује богато искуство у изради реалистичких скулптура од технолошки напредних материјала који су присутни у области специјалних филмских ефеката и у склопу развоја овог пројекта већ је припремио минијатуру старца са механизмом за дисање. На основу досадашњих радова на играном филму и телевизији Комисија закључује да аутор поседује велико искуство, таленат и стручност за израду маске, протеза и елемената којима се постижу веома софистицирани специјални ефекти, неопходни за реализацију овог рада. Комисија је сагласна да формат минијатурне инсталације у простору који поседује висок квалитет реализма има значајан потенцијал да оствари добру комуникацију са публиком. Додатно, рад је конципиран на начин да може бити изложен у различитим просторима изван уобичајених галеријских поставки, попут холова биоскопских дворана или других простора на којима се одржавају филмски фестивали. Из свега неведеног, а првенствено због концептуалне иновативности, Комисија сматра да треба подржати реализацију овог пројекта.

GO TOUCH COME GRASS

Видео арт

Аутор: Станко Гагрчин

Продукција: Хајдук филм

Предложени износ у РСД: 650.000

Интерактивна аудио-визуелна инсталација *Go Touch Some Grass* ослања се на виртуелну стварност и гејминг како би преиспитала односе насиља и технологије у савременом тренутку. Користећи кодове видео игара, аутор креира виртуелну шетњу играча кроз простор дигиталног пејзажа у чијем се току учесник суочава са налетом коментара говора мржње - од вршњачког насиља, радикализације политичких ставова, ширења лажних информација до теорија завере.

Формални аспекти инсталације, драматургија и визуелна поетика интернет субкултура додатно наглашавају ангажовану димензију пројекта, чинећи га значајним подухватом у покушају разумевања утицаја технологије на међуљудске односе и друштвену динамику. Излазак пројекта из галеријског у виртуелни простор похвална је интервенција аутора у политикама рецепције и демократизације уметничких форми новомедијске уметности. Иновативни и ангажован приступ савременом друштвеном проблему, истраживачки и документарни аспекти пројекта као и детаљно описан рад на моделовању и програмирању, определили су Комисију да подржи овај пројекат.

BEOGRADSQATSI

Експериментални филм

Аутор: Мирослав Бата Петровић

Продукција: Фикс Фокус

Предложени износ у РСД: 1.500.000

Beogradsqatsi је експериментални филм о Београду који доноси призоре и топосе једног града у временском распону од годину дана и кроз четири годишња доба. Већ сам наслов, који алудира на чувени филм *Kozaanisqatsi* (1983) у чијем је средишту однос урбаног и технолошког живота и природе, указује на неке од главних преокупација београдског филма. *Beogradsqatsi* комбинује документаристички приступ свакодневног бележења и авангардистичке филмске поступке попут стоп-трик ефекта, кратких резова, дугих кадрова са монтажним успоравањима или убрзавањима, дуплих и тродуплих експозиција помоћу којих аутор наглашава кинестетичку и ликовну природу филмског материјала и представља портрет једног града испричан чистим филмским језиком. Мотивација и релевантност пројекта, али и вишегодишње филмско искуство и значајан допринос Мирослава Бате Петровића историји алтернативног филма на овим просторима, уверили су Комисију да овај пројекат треба подржати.

ЦРНА ТРАВА, БЕЛО НЕБО

Алтернативни филм

Аутор: Марко Убовић

Продукција: Public Film

Предложени износ у РСД: 650.000

Предложак филма *Црна Трава, Бело небо* базира се на сусрету дечака чији су узор суперхероји и девојке чију прошлост провоцира ново окружење. Тематски оквир потраге за идентитетом, једног који је у настајању и другог који се пропитује, у фокус филма поставља односе породице и шире заједнице, центра и периферије, прошлости и садашњег тренутка, вредности на којима се једно друштво гради и процесе његове разградње. Игрена структура, јасно дефинисани ликови и богатство мотива на којима ће почивати овај алтернативни филм деконструира се низом статичних фотографских слика уводећи на тај начин јукстапозицију као главно поетичко средство, али и метапоетички исказ о односу аналогног и дигиталног, статичности и покретљивости слика у савременим аудиовизуелним медијима. Професионална екипа, креативност пројекта и детаљан сценарио уверили су Комисију да овај пројекат треба подржати.

Образложења Комисије за остале пријављене пројекте (по редоследу пријављивања на Конкурсу):

МУЗИКА ЗА ДРОНА

Видео арт

Аутор: Ана Адамовић

Продукција: Cats and Dogs Production – Јасмина Петковић ПР

Видео инсталација *Музика за дрона* концептуално, драмско и визуелно полазиште проналази у документарном запису који бележи рад Мајлса Дејвиса на музици за филм Луја Мала *Лифт за губилиште*. Ауторка Ана Адамовић у форми видео инсталације на савремен начин реинтерпретира овај концепт у сасвим другачијим околностима. Филмска фикција уступа место документарном материјалу, а филмски план из крупног и средњег прелази у тотал, мењајући тако визуру из људске ка некој широј или потенцијално, божијој. Самим тим и карактер музике је

другачији, снимци настали из дрона, инспиришу уметника, виолончелисту, да без унапред припремљене партитуре импровизује *drone* музику, која би требало да инспирише гледаоца да промишља о садржају који се приказује на платну иза музичара.

Комисија је констатовала да је пројекат предложен у раној фази развоја, где није приложена биографија виолончелисте, нити наведено име уметника, кључног учесника у овом пројекту. Када је у питању визуелни аспект, из предлога се закључује да је опредељен износ од 28.000 рсд за куповину *stock* садржаја из online репозиторијума, али није наведено на који начин ће се добити дозвола за коришћење снимака ратних дејстава од армија које учествују у сукобима. Обзиром да се у предлогу пројекта могу видети и призори погинулих људи на бојишту, Комисија сматра да је, првенствено из етичких, али и формално-правних разлога нужно прибавити права и сагласност за коришћење архивских видео материјала снимљених из дрона који према синопсису представљају један од главних чинилаца предложене видео инсталације. Додатно, поставља се морално питање оправданости коришћења рецентних архивских снимака ратних страдања у раду који се непосредно не фокусира на контекст догађаја приказаних на видео пројекцији. Предлог пројекта остаје недоречен по питању начина како ће заправо предложена поставка видео арта у инсталацији остварити потенцијал комуникације са публиком, проблематизујући идеју транспарентности слике настале из дрона. Из наведених разлога, Комисија је одлучила да нема основа да подржи пројекат *Музика за дрона* у предложеном облику.

ДИСПЕРЗИЈА

Видео арт

Аутор: Аница Вучетић

Продукција: Погон

Видео уметница Аница Вучетић поднела је на конкурс предлог за реализацију видеа под насловом *Дисперзија* - који би требало да постане део инсталације унутар музејске поставке отворене током маја 2023. у музеју у Суботици, како је наведено у пријави.

Према Статуту Филмског Центра Србије члан 67. тачка 5. пројекти који су већ представљени јавности не могу бити узети у разматрање – *право на конкурисање немају физичка и правна лица која аплицирају на конкурс са филмовима који су јавно приказани до затварања конкурса*“.

Комисија је добила на увид медијску фото документацију са поменуте изложбе на којој је приказан и предложени рад као део поставке који је у мају 2023. већ приказан јавности.

ПОЈАВА ЧАРОБНЕ ЗЛАТНЕ РИБИЦЕ У ЈАВНОМ АКВАРИЈУМУ

Експериментални филм

Аутор: Растислав Дурман

Продукција: Media Art Content

Предложени пројекат доноси поучну причу из свакодневице азила за златне рибице *Срећна капља* који је, наравно, алегоријски приказ света људи. Сам сценарио не садржи експерименталне аспекте, као ни искорак у драматургији и начину причања приче да би се могао сврстати у алтернативни филм. Предложени технички поступак јесте донекле неубичајен – радио би се липсинк на снимке правих рибица које би биле снимане на green screen-у, па потом колажирањем склапане у сцене. Поред тога што овај поступак не би могли да окарактеришемо и као експерименталан, Комисија има одређене резерве како би овакав приступ функционисао у оквиру дужих целина. Као што је аутор и сам навео у експликацији, рибице немају фацијалну експресију, нити су погодне за дресуру, а постизање динамике искључиво гласом кога не следи фацијална експресија па ни покрет не обећава уверљив резултат, чак ни на нивоу предоченог тест узорка. Препорука је да се размисли о даљем развоју пројекта у правцу анимираног филма.

ГРАД РОДА

Чисти филм

Аутор: Петар Мареш

Продукција: Lumturo Films – Милош Милошевић ПР

Град рода је предлог пројекта експерименталног филма које има за циљ да филмским средствима истражи однос између напуштене бетонске конструкције недовршеног шопинг центра и новог

екосистема који се формирао на њему, а који се, по описаној методи рада задржава много више у области документарног него експерименталног филма.

Са сценоследом који се састоји од статичних призора и недостатком јасне нарације и концепта, те дубљих симболичких увида, пројекат оставља утисак да је изостала значајна количина теренских истраживања и припремне обраде података којима има намеру да се бави.

Прикази геометријских елемената бетонских конструкција и птица које се крећу око њих могу бити занимљиви, али недовољни за дубљу и универзалнију обраду веома актуелних тема конзумеризма и еколошке равнотеже у савременом тренутку.

Технички аспекти филма такође су непотпуно разрађени у односу на архитектонске параметре простора и његове околине те динамике живота природног света који се настанио унутар напуштеног објекта.

На захтев Комисије предлагачи нису поднели експлицитно позитивно мишљење неке од надлежних институција у смислу процене вишедневног коришћења дрона у околини екосистема рода и могућности да њихов природни ритам тиме буде угрожен, што би у исходишту произвело контраефекат у односу на тежњу да се одређени феномен забележи.

Из свега горе наведеног, Комисија је одлучила да нема основа да подржи предлог у овом облику.

ЗВУК БРУТАЛИЗМА У ПРОСТОРУ

Видео арт

Аутор: Дејвид Стенли

Продукција: Кинотраума – Војин Станичков ПР

Аутор Ђорђе Кујунџић и сценариста Дејвид Стенли предложили су за реализацију визуелно-музички есеј на тему бруталистичке архитектуре као сегмента културно-историјске традиције бивше Југославије, у коме би плесачи персонификовали конструктивне елементе сачуваних здања уз специфичну музичку подлогу.

У ауторској експликации наведено је да је циљ снимања да архитектонска здања *оживе*, али је остало нејасно да ли се то односи на предложени пројекат у дословном или у преносном смислу, као и на који начин би реализацијом овог предлога грађевине из времена социјализма биле *оживљене*.

Комисија сматра да овај пројекат није утемељен на дубљој анализи историјског и културног значаја бруталистичког грађевинарства, (ауторска експликација садржи фактографске грешке) те да најзначајније елементе овог јединственог архитектонског стила транспонује филмски кроз знатно сужено поље значења, често са контрадикторним елементима, стога сматра да његову реализацију у приложеном облику није оправдано подржати.

У

Експериментални филм

Аутор: Марина Папић

Продукција: Invisible Images – Марина Папић ПР

Ауторка Марина Папић има намеру да у кратком играном филму У, кроз визуру протагонисткиње која има параноичне нападе, преиспита предрасуде и однос који наше друштво у целини има према ромској популацији. Иако је сама идеја филма, како је објашњена у експликации, позитивна, постоји резерва у којој мери она јасно произилази из приложеног сценарија. Визура ментално оболеле особе свакако доводи у питање да ли је то што гледамо стварно, и упитно је колико је тај угао сагледавања једног веома озбиљног друштвеног проблема сврсисходан – уколико је питање страха и неповерења према ромској популацији сведено на личну психозу у којој мери онда и на који начин је то препознатљиво и повезано са ширим друштвеним контекстом? На основу предлошка није јасно на који начин филм спада у категорију експерименталног, већ је утисак, како и сама ауторка наводи у експликации, да је ово кратки играни филм који би се по жанру могао окарактерисати као психолошки трилер. Препоручујемо да се евентуални даљи развој пројекта усмери у том правцу.

УЛИЧНИ ХОДАЧ

Експериментални филм

Аутор: Коста Ђорђевић

Продукција: Кинематографска кућа

Пројект *Улични ходач* се базира на покушају да се искористи мобилни телефон као средство филмског израза и предлог је аутора који има позамашно искуство на раду на играним филмовима и познавању средстава класичног филмског језика али који је у овој ситуацији лишен свих алата које поседује класични филмски редитељ и препуштен насумичној акумулацији снимака, који би касније били обрађени у монтажи. Вертикални формат слике, који се користи због платформе попут Инстаграма, такође представља изазов за филм. Док је идеја аутора да користи мобилни телефон као средство изражавања у креирању филмског рада веома актуелна, у случају *Уличног ходача* примећује се недостатак конкретне идеје да се оствари нарација. Сам технолошки предуслов који аутор поставља пред себе не даје сам по себи експерименталност будућем раду. Тај технички предуслов на коме се базира концепт рада као и документаризам и експерименталност који доноси овакав уметнички приступ није био довољан да се Комисија определи за подршку овом пројекту.

ТИХА ВЕЧЕРА

Видео арт

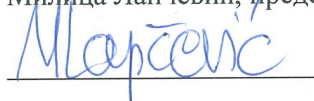
Аутор: Милена Зечевић Вујичић

Продукција: Dot in Circle

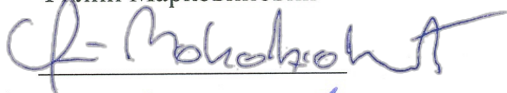
Предлогом „Тиха вечера“, поднетим на конкурс ФЦС ауторка Милена Зечевић Вујичић, (која наступа под псеудонимом Милена Зе Ву) се стилски надовезује на своје претходно реализоване видео радове, развијајући далеко сложенију структуру бележења кореографије - перформанса дванаест учесника на тврђави острву Мамула у Црној Гори, чији концепт „тишине“ односно „комуникације на вишем нивоу - очима и рукама за заједничком вечером“ нема образложено драматуршко упориште за приказивање филмским средствима. Док у претходним радовима ауторке наилазимо на синхроност између сликарске експресије, појединца и урбанитета или природог пејзажа, који граде утисак универзалне метафоре, код „Тихе вечере“ већина елемената ауторске поетике и експеримента изостаје. Раритетна реквизита и ексклузивна локација Ротонде на Мамули значајно су увећали буџет овог пројекта, који својим садржајем није убедио Комисију у неопходност реализације. Избор локације снимања није посебно образложен, те остаје нејасно који су уметнички мотиви ауторке да реализује снимање управо на овој локацији.

Комисија Филмског центра Србије:

Милица Лапчевић, председница Комисије

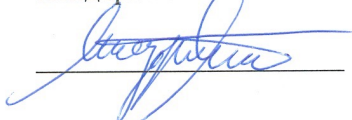
Филип Марковиновић

Немања Бабић

Исидора Илић

Душан Ивановић

